

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN KW I KŁ POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 144 — ROK VII

ŁÓDŹ, NIEDZIELA 27 MAJA 1951 ROKU

CENA 10 GR.

RATYFIKACJA UMOWY O ZAMIANIE ODCINKÓW POGRANICZNYCH MIĘDZY POLSKĄ A ZSRR USTAWA O TRYBIE PRZYGOTOWANIA KONSTYTUCJI POLSKI LUDOWEJ — uchwalone na 96 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego RP

WARSZAWA (PAP). — Na 96 posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego RP, w dniu 26 maja 1951 r. Izba przyjęła jednomyślnie w obecności członków Rządu z premierem Cyrankiewiczem na czele — ustawę o ratyfikacji podpisanej w Moskwie dnia 15 lutego 1951 r. umowy między Rzeczypospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o zamianie odcinków terytoriów państwowych. Na posiedzeniu obecny był ambasador ZSRR w Warszawie A. A. Sobolew.

W tym samym dniu Sejm Ustawodawczy RP przyjął ustawę konstytucyjną o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji Polski Ludowej oraz powołał członków Komisji Konstytucyjnej.

96 posiedzenie Sejmu Ustawodawczego RP, w dniu 26 maja 1951 r. otworzył wicemarszałek Zambrowski. Po załatwieniu formalności wstępnych Izba przystąpiła do pierwszego punktu porządku dziennego, a mianowicie do debaty nad sprawozdaniem Komisji Spraw Zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji podpisanej w Moskwie dnia 15 lutego 1951 r. umowy między Rzeczypospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich o zamianie odcinków terytoriów państwowych. Sprawozdawcą Komisji był pos. JUSZKIEWICZ (ZSL).

PRZEMÓWIENIE POSŁA ALEKSANDRA JUSZKIEWICZA

Blizsze zapoznanie się z treścią i przedmiotem układu mówi nam, że mamy tu do czynienia z jeszcze jednym przejawem braterstwa i przyjaźni między Polską a Związkiem Radzieckim. Układ stanowi przejaw nowego typu stosunków międzynarodowych, opartych na bezwzględnej poszanowaniu równości praw, a zatem i interesów w stosunkach między dwoma państwami, bez względu na to, że jedno z nich jest o wiele większe i potężniejsze od drugiego. Stosunki takie mogą istnieć tylko między państwami kroczącymi drogą socjalizmu.

Rządowi RP chodziło o uzyskanie małej części terytorium drohobyckiego obwodu Ukrainiejskiej SRR, przylegającego do pow. leskiego w woj. rzeszowskim, w celu uzyskania pewnej ilości źródeł naftowych, a także w celu rozwiązania trudności natury komunikacyjnej, ujemnie odbijających się na naszej gospodarce leśnej. Jako rekompensatę ofiarowaliśmy skrawek czysto rolniczej obszaru — żyznej gleby południowego cypla Lubelszczyzny — dający Związkowi Radzieckiemu także poważne udogodnienia komunikacyjne.

Uzyskanie dodatkowych źródeł ropy naftowej nabiera szczególnego znaczenia, zwłaszcza gdy weźmiemy pod uwagę nasze rosnące potrzeby w dziedzinie płynnego paliwa.

Rząd radziecki potraktował inicjatywę rządu RP, w sprawie zamiany odcinków pogranicznych po bratersku i w duchu tej przyjaźni, która ma dawne i piękne tradycje sięgające tych czasów, gdy przed niespełna 34 laty potężny i szlachetny głos dopiero co powstającej Republiki Rad przypomniął całej Europie, że naród polski ma prawo do wolności, do własnego, suwerennego państwa. Ta sa-

posłów — Ustawę Konstytucyjną o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji Polski Ludowej.

Z kolei Izba na wniosek wicemarszałka ZAMBROWSKIEGO uchwaliła zmianę porządku obrad uzupełniając go nowym punktem o następującym brzmieniu: powołanie członków Komisji Konstytucyjnej.

Na podstawie art. 3 Ustawy Konstytucyjnej o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji Polski Ludowej Sejm Ustawodawczy powołał jednomyślnie na członków Komisji Konstytucyjnej 103 obywateli zaproponowanych przez Marszałka Sejmu w porozumieniu z klubami poselskimi.

(Listę członków Komisji Konstytucyjnej podajemy oddzielnie).

NOWE USTAWY.

POS. SOBOL (SD) złożył sprawozdanie Komisji Finansowo-Skarbowej o rządowym projekcie ustawy o likwidacji ochrony skarbowej.

Sejm ustawę jednomyślnie zatwierdził.

POS. OZGA - MICHAŁSKI (ZSL) złożył sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o medalu „Siły zbrojne w służbie ojczyzny”.

Sejm ustawę uchwalił bez dyskusji.

POS. JERZY KNOTHE (PZPR) referował rządowy projekt ustawy o organizacji władz naczelnych w dziedzinie rolnictwa.

Projekt ten przewiduje utworzenie Ministerstwa Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Sejm ustawę jednomyślnie zatwierdził.

W ostatnim punkcie porządku dziennego na wniosek referowany przez POS. MORAWSKIEGO (PZPR) w imieniu Komisji Prawniczej i Regulaminowej Sejm jednomyślnie udzielił rządowi upoważnienia do wydawania dekretów z mocą ustawy w okresie między wiosenną a jesienną sesją Sejmu Ustawodawczego RP.

Po odczytaniu zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zamknięciu zwracanej wiosennej sesji Sejmu Ustawodawczego RP, wicemarszałek Zambrowski zamknął posiedzenie.

W celu przygotowania projektu Konstytucji Polski Ludowej tworzy się Komisje Konstytucyjną.

Przewodniczącym Komisji Konstytucyjnej jest Prezydent Rzeczypospolitej.

ART. 2. Przewodniczącym Komisji Konstytucyjnej jest Prezydent Rzeczypospolitej.

ART. 3. Do Komisji Konstytucyjnej wchodzi czelowi przedstawiciele organizacji politycznych, zawodowych i społecznych oraz przedstawiciele nauki, kultury i sztuki.

2. Członków Komisji Konstytucyjnej powołuje Sejm Ustawodawczy zarówno spośród posłów jak i spoza swego składu.

3. Liczbę członków Komisji Konstytucyjnej określa Sejm Ustawodawczy.

ART. 4. 1. Komisja Konstytucyjna może tworzyć podkomisje dla określonych zagadnień konstytucyjnych.

2. Komisja Konstytucyjna i jej podkomisje mogą zapraszać do udziału w swych pracach obywateli, którzy odznaczyli się działalnością państwową lub społeczną jak również wybitnych specjalistów.

ART. 5. Komisja Konstytucyjna opracuje wstępny projekt Konstytucji Polski Ludowej i ogłosi go w celu przeprowadzenia ogólnonarodowej dyskusji nad projektem oraz zgłaszania przez obywateli wniosków, poprawek i uwag.

ART. 6. Na podstawie wniosków, poprawek i uwag, zgłoszonych przez obywateli, Komisja Konstytucyjna opracuje ostateczny projekt Konstytucji Polski Ludowej i przedłoży go Sejmowi Ustawodawczemu do końca 1951 r.

ART. 7. Uchwalenie Konstytucji Polski Ludowej przez Sejm Ustawodawczy wymaga większości 2/3 ustawowej liczby posłów.

ART. 8. Szczegółowy tryb pracy Komisji Konstytucyjnej i jej podkomisji określi regulamin, uchwalony przez komisję.

ART. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

złożył sprawozdanie Komisji Obrony Narodowej o rządowym projekcie ustawy o medalu „Siły zbrojne w służbie ojczyzny”.

Sejm ustawę uchwalił bez dyskusji.

POS. JERZY KNOTHE (PZPR) referował rządowy projekt ustawy o organizacji władz naczelnych w dziedzinie rolnictwa.

Projekt ten przewiduje utworzenie Ministerstwa Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Sejm ustawę jednomyślnie zatwierdził.

W ostatnim punkcie porządku dziennego na wniosek referowany przez POS. MORAWSKIEGO (PZPR) w imieniu Komisji Prawniczej i Regulaminowej Sejm jednomyślnie udzielił rządowi upoważnienia do wydawania dekretów z mocą ustawy w okresie między wiosenną a jesienną sesją Sejmu Ustawodawczego RP.

Po odczytaniu zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zamknięciu zwracanej wiosennej sesji Sejmu Ustawodawczego RP, wicemarszałek Zambrowski zamknął posiedzenie.

W celu przygotowania projektu Konstytucji Polski Ludowej tworzy się Komisje Konstytucyjną.

Przewodniczącym Komisji Konstytucyjnej jest Prezydent Rzeczypospolitej.

ART. 2. Przewodniczącym Komisji Konstytucyjnej jest Prezydent Rzeczypospolitej.

ART. 3. Do Komisji Konstytucyjnej wchodzi czelowi przedstawiciele organizacji politycznych, zawodowych i społecznych oraz przedstawiciele nauki, kultury i sztuki.

2. Członków Komisji Konstytucyjnej powołuje Sejm Ustawodawczy zarówno spośród posłów jak i spoza swego składu.

3. Liczbę członków Komisji Konstytucyjnej określa Sejm Ustawodawczy.

ART. 4. 1. Komisja Konstytucyjna może tworzyć podkomisje dla określonych zagadnień konstytucyjnych.

2. Komisja Konstytucyjna i jej podkomisje mogą zapraszać do udziału w swych pracach obywateli, którzy odznaczyli się działalnością państwową lub społeczną jak również wybitnych specjalistów.

ART. 5. Komisja Konstytucyjna opracuje wstępny projekt Konstytucji Polski Ludowej i ogłosi go w celu przeprowadzenia ogólnonarodowej dyskusji nad projektem oraz zgłaszania przez obywateli wniosków, poprawek i uwag.

ART. 6. Na podstawie wniosków, poprawek i uwag, zgłoszonych przez obywateli, Komisja Konstytucyjna opracuje ostateczny projekt Konstytucji Polski Ludowej i przedłoży go Sejmowi Ustawodawczemu do końca 1951 r.

ART. 7. Uchwalenie Konstytucji Polski Ludowej przez Sejm Ustawodawczy wymaga większości 2/3 ustawowej liczby posłów.

ART. 8. Szczegółowy tryb pracy Komisji Konstytucyjnej i jej podkomisji określi regulamin, uchwalony przez komisję.

ART. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Depesza KC Komunistycznej Partii Czechosłowacji do KC PZPR

WARSZAWA (PAP) — Centralny Komitet Komunistycznej Partii Czechosłowacji nadesłał do KC PZPR następującą depeszę:

DRODZY TOWARZYSZE! Dziękujemy Wam gorąco za pozdrowienia przesłane nam z okazji

30 rocznicy założenia KPCz. Pozdrawiamy bratni naród polski, walczący pod kierownictwem Wszechnicy partii o szczęśliwą przyszłość.

KOMITET CENTRALNY KOMUNISTYCZNEJ PARTII CZECHOSŁOWACJI

W świetle tych aktów ustawodawczych uchwalenie Konstytucji Rzeczypospolitej jest zasadniczym, historycznym zadaniem Sejmu Ustawodawczego, pierwszego Sejmu Polski Ludowej. Referowana obecnie ustawa zmierza do realizacji tego podstawowego zadania Sejmu. Ma ona na celu określenie trybu przygotowania i uchwalenia Konstytucji Polski Ludowej.

W państwach demokracji burżuazyjnej o ustroju kapitalistycznym ustawy konstytucyjne zajmują się głównie formalnymi instytucjami ustroju państwowego, spychając na dalszy plan zagadnienia społeczne i gospodarcze. W przeciwieństwie do tego konstytucja socjalistyczna jest odbiciem rzeczywistości, wyraża rzeczywisty stosunek sił klasowych.

Mówca przytoczył tutaj słowa Stalina, który powiedział, że konstytucja jest rejestracją i ustawodawczym utrwaleniem tych zdobyczy, które już zostały osiągnięte i zabezpieczone i że to właśnie stanowi o jej zasadniczym charakterze.

W rezultacie rozwoju i socjalizacji przemysłu, rolnictwa, komunikacji, budownictwa i innych gałęzi produkcji — mówił dalej pos. Jodłowski — Polska Ludowa zyskała i utrzymała mocną bazę ekonomiczną nowego ustroju. Gospodarka socjalistyczna stała się decydującym elementem ekonomiki państwa ludowego.

Zjednoczenie klasy robotniczej przyniosło jasność koncepcji ustrojowej Polski Ludowej, uświadomiło całemu narodowi, że państwo demokracji ludowej jest formą dyktatury proletariatu i spełnia jej funk-

cje, zapewniając budowę społeczeństwa socjalistycznego. Zjednoczenie ruchu ludowego, zwycięskie wypieranie elementów kapitalistycznych, zwycięska walka o realizację narodowych planów gospodarczych — pogłębiły proces przekształcania się narodu polskiego w naród socjalistyczny. Cementuje się i umacnia front narodowy. W walce o pokój, zabezpieczenie niepodległości i realizacji Planu 6-letniego.

Te najistotniejsze procesy rozwojowe — stwierdził mówca — uzasadniają podjęcie w chwili obecnej zadania opracowania i uchwalenia nowej Konstytucji Polski Ludowej.

Posel — sprawozdawca omówił następnie zagadnienia dotyczące trybu opracowania i uchwalenia nowej konstytucji. Konstytucja powinna być dziełem przedstawicieli możliwie najszerszych warstw społeczeństwa, powinna być poddana kontroli i ocenie całego narodu.

Projekt ustawy przewiduje, że Komisja Konstytucyjna prowadzić będzie swe prace pod wysokim przewodnictwem Prezydenta RP Bolesława Bieruta, który sformułował w sposób zasadniczy istotę demokracji ludowej i wytyczył kierunek rozwoju naszego ustroju.

Ustawa przewiduje również przeprowadzenie ogólnonarodowej dyskusji nad projektem konstytucji. Konstytucja powinna być dziełem przedstawicieli możliwie najszerszych warstw społeczeństwa, powinna być poddana kontroli i ocenie całego narodu.

Konstytucja ta — zakończył pos. Jodłowski — stanie się kamieniem węgielnym naszego ustroju państwowego, utrwalając jego dotychczasowe podstawy społeczne i gospodarcze i zapewniając dalszy jego rozwój w kierunku socjalizmu.

Skład Komisji Konstytucyjnej zatwierdzony przez Sejm Ustawodawczy RP

Z RAMIENIA POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ:

Berman Jakub — poseł na Sejm Ustawodawczy — podsekretarz stanu w Prezydium Rady Ministrów, Chelchowski Hilary — poseł na Sejm Ustawodawczy — wiceprezes Rady Ministrów, Cyrankiewicz Józef — poseł na Sejm Ustawodawczy — prezes Rady Ministrów, Jędrzejewski Franciszek „Witold” — poseł na Sejm Ustawodawczy — prezes Najwyższej Izby Kontroli, Matuszewski Stefan — pełnomocnik Rządu do spraw likwidacji analfabetyzmu, Mazur Franciszek — poseł na Sejm Ustawodawczy, Minc Hilary — poseł na Sejm Ustawodawczy — wiceprezes Rady Ministrów, Nowak Zenon — sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Ochab Edward — poseł na Sejm Ustawodawczy, Radkiewicz Stanisław — poseł na Sejm Ustawodawczy — minister bezpieczeństwa publicznego, Rapacki Adam — poseł na Sejm Ustawodawczy — minister szkół wyższych i nauki, Rokossovski Konstanty — Marszałek Polski — minister obrony narodowej, Zambrowski Roman — wice-marszałek Sejmu Ustawodawczego, Zawadzki Aleksander — poseł na Sejm Ustawodawczy — wiceprezes Rady Ministrów, Fiedler Franciszek — redaktor „Nowych Drog” — Budowniczy Polski Ludowej, Jarosiński Witold — minister oświaty, Jędrzejewski Stefan — poseł na Sejm Ustawodawczy — zastępca przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Kasman Leon — redaktor naczelny „Trybuny Ludu”, Lange Oskar — poseł na Sejm Ustawodawczy, Modzelewski Zygmunt — poseł na Sejm Ustawodawczy — rektor Instytutu Kształcenia Kadr Naukowych, Rybicki Marian — minister — szef kancelarii Rady Państwa, Skrzyszewski Stanisław — minister spraw zagranicznych, Szyr Eugeniusz — zastępca przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Świątkowski Henryk — poseł na Sejm Ustawodawczy — minister sprawiedliwości.

Z RAMIENIA ZJEDNOCZONEGO STRONNICTWA LUDOWEGO: Kowalski Władysław — marszałek Sejmu Ustawodawczego, Niecko Józef — członek Rady Państwa, Baranowski Wincenty — poseł na Sejm Ustawodawczy — minister bez teki, Ignar Stefan — wiceprezident Komisji Państwowego Komitetu Obronców Pokoju, Wyczech Czesław — poseł na Sejm Ustawodawczy, Juszkiewicz Aleksander — poseł na Sejm Ustawodawczy, Stasiak Ludomir — sekretarz Naczelnego Komitetu Wykonawczego Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, Dab-Kociol Jan — poseł na Sejm Ustawodawczy — minister rolnictwa i reform rolnych, Domański Jan — podsekretarz stanu w Ministerstwie Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Dachów Mikołaj — poseł na Sejm Ustawodawczy, Szajer Waclaw — redaktor, Szkop Jan — redaktor, Rataj Julian — poseł na Sejm Ustawodawczy, Pietrzak Bolesław — poseł na Sejm Ustawodawczy, Dumanowski Jan — prezes Woj. Komitetu Wykonawczego Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego w Kielcach, Gałaj Dyzma — prof. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Olsztynie, Mazur Stanisław — Budowniczy Polski Ludowej.

Z RAMIENIA STRONNICTWA DEMOKRATYCZNEGO: Barcikowski Waclaw — wice-marszałek Sejmu Ustawodawczego, Chań Leon — poseł na Sejm Ustawodawczy — wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli, Jodłowski Jerzy — poseł na Sejm Ustawodawczy — prezes Zrzeszenia Prawników Polskich, Krassowska Eugenia — posłanka na Sejm Ustawodawczy — podsekretarz stanu w Ministerstwie Szkół Wyższych i Nauki, Kulczyński Stanisław — poseł na Sejm Ustawodawczy — rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, Lukrec Henryk — poseł na Sejm Ustawodawczy, Michejda Tadeusz — poseł na Sejm Ustawodawczy — minister bez teki, Moskwa Zygmunt — poseł na Sejm Ustawodawczy, Rabanowski Jan — poseł na Sejm Ustawodawczy — minister kolei, Wende Jan Karol — poseł na Sejm Ustawodawczy.

(Dalszy ciąg na str. 2)

Narodowy Plebiscyt zwycięsko zakończony 18.053.315 Polaków wypowiedziało się za pokojem

WARSZAWA (PAP). — Narodowy Plebiscyt Pokoju został zwycięsko zakończony. W ciągu 10 dni trwania Plebiscytu do komitetów obronców pokoju w całym kraju wpłynęło 18.053.315 podpisanych kart Narodowego Plebiscytu Pokoju, z tego w poszczególnych województwach:

Warszawa m.	660.073	Bydgoszcz	1.038.216
Łódź m.	488.402	Gdańsk	697.383
Warszawa woj.	1.499.568	Koszalin	376.213
Łódź woj.	1.026.701	Szczecin	391.416
Kielce	1.100.710	Poznań	1.485.358
Rzeszów	990.781	Zielona Góra	410.582
Lublin	1.176.823	Wrocław	1.282.456
Białystok	667.301	Opole	595.264
Olsztyn	475.426	Katowice	2.125.674
		Kraków	1.564.968

Naród polski w potężnej manifestacji jedności i świadomości politycznej dał wyraz swej woli obrony pokoju przed zakusami imperialistycznych wrogów ludzkości.

Apel Światowej Rady Pokoju, żądający zawarcia Paktu Pokoju między pięcioma wielkimi mocarstwami, spotkał się z jednomyślnym poparciem całego społeczeństwa polskiego, wszystkich obywateli, zespolonych w dążeniu do umocnienia niepodległości ojczyzny.

Przyłączając nasz głos stanowczy do głosu wszystkich, którzy zagradzają drogę krwawym zamiarom imperialistów, spełniliśmy z honorem nasz obowiązek wobec bojowników o pokój na całym świecie.

Podpisy całego narodu polskiego pod kartą Plebiscytu Pokoju, to nasze zobowiązanie do dalszej nieugiętej i ofiarnej walki o Plan 6-letni, o spotęgowanie sił Polski i o zwycięstwo wielkiej sprawy pokoju między narodami.

Nowa Konstytucja będzie odbiciem wspaniałych osiągnięć narodu budującego zręby socjalizmu

Przemówienie posła Jodłowskiego w czasie obrad Sejmu

Nazajutrz po wyzwoleniu przez bohaterką Armii Radzieckiej i walczące u jej boku dywizje Wojska Polskiego części terytoriów ziem polskiej, ogłoszony został Manifest Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, który zapowiedział zwołanie Sejmu Ustawodawczego, mającego uchwalić w imieniu narodu nową konstytucję. Zapowiedz Manifestu została zrealizowana —

w dniu 4 lutego 1947 r. rozpoczął swe prace Sejm Ustawodawczy, który 19 lutego 1947 r. uchwalił ustawę konstytucyjną, opartą o podstawowe założenia konstytucji marcowej, zasady Manifestu Lipowego, zasady ustawodawstwa o radach narodowych oraz reformy społeczne i ustrojowe potwierdzone przez naród w głosowaniu ludowym. Ustawa z dnia 19 lutego 1947 r. stano-

Numer niniejszy wydaje się za okazaniem kuponu

U progu najważniejszej pracy Sejmu

Pierwszy Sejm zwyczajny Rzeczypospolitej Polskiej, Sejm Ustawodawczy Polski Ludowej, przystąpił do prac nad uchwaleniem nowej konstytucji. Spełnia on w ten sposób swoją historyczną rolę wyznaczoną w Manifestie Lipcowym PKWN, który, odrzucając faszystowską konstytucję z r. 1935 i przyjmując jako podstawę działalności PKWN i Krajowej Rady Narodowej podstawowe założenia konstytucji marcowej 1921 — zapowiedział ogłoszenie przez pierwszy Sejm nowej Konstytucji Polski Ludowej.

Zjednoczenie klasy robotniczej w jednej partii stworzyło warunki skupienia się całego narodu wokół programu budowy socjalizmu — Planu 6-letniego. Zjednoczenie ruchu ludowego wzmocniło sojusz robotniczo-chłopski. Wspólna walka całego narodu pod przewodnictwem klasy robotniczej i jej partii o pokój i realizację Planu — stworzyła warunki, aby na bazie naszego życia i naszej walki o budowę socjalizmu postawić nadbudowę polityczną — konstytucję. Konstytucja bowiem nie jest programem. Jak uczył towarzyszący Stalin, w latach uchwalenia konstytucji ZSRR, powinna być ona „rejestracją i ustawodawczym utrwaleniem tego, co faktycznie zostało już osiągnięte i wywalczono”. Z tego punktu widzenia dopiero dziś nadszedł czas utrwalenia osiągniętych przez lud polski, przez masę pracującą zdobyczy.

Jasność koncepcji ustrojowej Polski, oparta na zjednoczeniu się klasy robotniczej, na skupieniu się dokoła niej wszystkich twórczych elementów narodu pozwala podjąć dziś prace nad ustawą zasadniczą, jaką jest konstytucja. Realizacja Planu 3-letniego, pierwsze sukcesy w realizacji Planu 6-letniego świadczą, że droga nasza do socjalizmu jest jasno wytyczona i że nie nas z niej nie zepchnie. Dlatego też pora, aby osiągnięte sukcesy, zdobycze ludu polskiego utrwalił w nowej konstytucji.

Sejm Ustawodawczy, uchwalając ustawę o trybie przygotowania i uchwalenia Konstytucji Polski Ludowej, postanowił nie włączyć opracowania projektu konstytucji do ram wyłonionej przez siebie nadzwyczajnej komisji poselskiej. Zachowując suwerenne prawo uchwalenia konstytucji, powierzył opracowanie jej projektu komisji, pozostającej pod przewodnictwem Prezydenta RP, a złożonej — oprócz posłów — również z nie zasiadających na ławach parlamentarnych przedstawicieli najszerszych grup społeczeństwa. Znalazła się więc — oprócz posłów — przedstawiciele stronnictw politycznych, przedstawiciele związków zawodowych, organizacji młodzieży, kobiet, przedstawiciele wojskowych, rad narodowych oraz świata nauki i sztuki. Intencją tej procedury jest wciągnięcie do pracy nad nową konstytucją najszerszego możliwego grona przedstawicieli społeczeństwa. Intencją jest uzupełnienie grona poselskiego przez przedstawicielstwo tych elementów, które w latach pracy Sejmu, w latach realizowania Planu 6-letniego, w latach ostrej a zwycięskiej walki z wrogiem klasowym wyrosły z tej walki i pracy.

Nowa konstytucja będzie zatem dziełem całego narodu, budującego socjalizm, narodu, który sam utrwał swoje zdobycze i wytyczy trwałą ramę dalszej realizacji rozpoczętych przemian ustrojowych. Nad opracowaniem bowiem projektem odbędzie się szeroka dyskusja ogólnonarodowa, stwarzająca możliwość zgłaszania wniosków i poprawek przez każdego obywatela. To postanowienie ustawy świadczy o tym, jak Państwo Ludowe ceni potęgny oręż krytyki i inicjatywy społecznej. Konstytucja Polski Ludowej będzie wyrazem osiągniętych i dążących całego narodu, stanie się gwarancją rozwoju Polski, fundamentem rewolucyjnej praworządności.

Naród polski wyraził swą wolę

Podpis złożony pod kartą plebiscytową przez Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bierutę rozpoczął Narodowy Plebiscyt Pokoju, zamknięty liczbą 18.953.315 podpisów złożonych przez naród polski. O czym mówi nam ta liczba? Ta liczba mówi o jedności moralno-politycznej naszego narodu, zjednoczonego jak nigdy dotychczas dokoła rządu ludowego w walce o pokój, o umocnienie niezawisłości narodowej, o realizację Planu Sześcioletniego.

„Wojna stuka do naszych drzwi” — pamiętamy wszyscy te słowa, które padły na II Światowym Kongresie Obróńców Pokoju w Warszawie. Te słowa odsonowały przed oczyma narodów rzeczywistość, którą na próżno imperialiści amerykańscy usiłowali zaciemnić łgarstwami, matactwami, oszczerstwami i oszustwami. Agresja i zbrodnie wojenne w Korei, okupowanie chińskiej wyspy Tajwan i prowokacyjne naloży na terytorium chińskie, wysyłanie wojsk interwencyjnych przeciwko walczącym o wolność ludom Wietnamu, Burmy, Malajów, Filipin i Indonezji, przeksztalcenie ONZ w narzędzie imperialistycznej polityki USA i wreszcie wiekielki wyścig zbrojeń oraz odbudowa japońskiego militarizmu i hitlerowskiego Wehrmachtu uacozniły wszystkim narodom zbrodnicze plany amerykańskich ludobójców. Zbrodniom tym towarzyszy postępujący proces faszystyzacji Stanów Zjednoczonych i krajów zależnych od amerykańskich monopolistów, ucisk klasy robotniczej, prześladowania obrońców pokoju, przede wszystkim Francji, Włoch i Niemiec Zachodnich. Ludzkość uświadomiła sobie, że znów podniosły się siły, które chciałyby zgotować jej zagładę.

Zaledwie przed sześciu laty wyrwaliśmy się z hitlerowskiej niewoli dzięki zwycięstwu oręża radzieckiego nad faszystem. Dzięki braterskiej pomocy Kraju Rad dźwignęliśmy kraj z upadku, pod przewodnictwem klasy robotniczej i jej partii odbudowujemy się z rozmachem nieznanym w naszych dziejach. Ale nad naszym krajem jak i nad całym światem zawisła znów groźba wojny.

Z wież, z obozów, z ukrycia wydobywają amerykańscy imperialiści hitlerowskich zbrodniarzy wojennych, generałów hitlerowskich, bankierów i przemysłowców hitlerowskich, komendantów obozów koncentracyjnych, wskazują im kierunek uderzenia: na Polskę, na Związek Radziecki, na Czechosłowację — na kraje pokoju i socjalizmu.

Znów stają przed nami obrazy bestialstw faszystowskich, stosowanych dziś przez amerykańskich ludobójców w Korei. I z tym większą siłą walczymy przeciwko ich planom rozszerzenia wojny.

Wyniki Narodowego Plebiscytu Pokoju są niewątpliwie zasługą komitetów obrońców pokoju oraz kilkusetletniej rzeszy agitatorów pokoju, którzy przygotowali się do tej odpowiedzialnej pracy na seminariach zorganizowanych na wszystkich szczeblach. Szczególnie należy podkreślić masowy udział kobiet — około 300 tys. agitatorek pokoju pracowało w Narodowym Plebiscycie Pokoju. Dzięki pracy agitatorów pokoju — podpisy złożone na kartach plebiscytowych stały się wyrazem świadomości politycznej szerokiej mas ludności.

Na terenie naszego miasta i województwa dni Narodowego Plebiscytu Pokoju stanowiły wspaniały triumf wielkiej sprawy walki o pokój. W ciągu tych dni w naszych zakładach pracy, w szkołach, w gromadach, rozwinięta aktywna działalność komitetów obrońców pokoju, powstał liczny, jak nigdy dotąd, aktyw obrońców pokoju. Robotnicy, pracownicy umysłowi, młodzież, gospodynie domowe stały się zagorzałymi agitatorami pokoju. Zarówno w miastach jak i na wsiach składanie kart plebiscytowych miało charakter serdecznych manifestacji na cześć pokoju. W akcji plebiscytowej społeczeństwo Łodzi i województwa zjednoczyło się do walki o pokój, zrozumiało, że sprawa obrony i utrzymania pokoju leży w rękach mas pracujących.

Nie tylko świadomość źródeł zagrożenia, pokoju jest powszechniejsza. Powszechnie staje się poczucie siły obozu antyimperialistycznego, obozu pokoju i socjalizmu. To poczucie siły wynika przede wszystkim ze świadomości czolowej roli Związku Radzieckiego, którego potęgą i konsekwentną polityką pokojową skutecznie krzyżują imperialistyczne plany. Poczucie siły i skuteczności walki wynika z głębokiej więzi solidarności z krajami demokracji ludowej Europy i Azji i ze wszystkimi bojownikami o pokój na całym świecie.

Powszechność przekonania o konieczności dalszego wzmocnienia walki przeciwko imperialistycznemu obozowi śmierci i nędzy jest również osiągnięciem Narodowego Plebiscytu Pokoju. Nasz naród walczył wspaniałym budownictwem socjalistycznym. I dla każdego staje się jasne, że losy naszej ojczyzny, jej niezawisłość i wielkość wiążą się nierozdzielnie z realizacją Planu Sześcioletniego.

Zakończyliśmy nowy etap walki o pokój, wspaniałymi wynikami Narodowego Plebiscytu Pokoju. Mamy piękne osiągnięcia, które nie przesłaniają nam widzenia błędów i niedociągnięć. Wiemy dobrze i przekonaliśmy się raz jeszcze w czasie Plebiscytu, że jeszcze bardziej musimy pogłębiać naszą pracę polityczną i jeszcze bardziej zaostriżyć czujność wobec wrogów pokoju i naszej ojczyzny, usiłujących podważyć, popsuć, zniszczyć naszą pracę, która jest walka o pokój. Doświadczamy, jakże wyciągamy z Narodowego Plebiscytu Pokoju, posłuszni nam do naszej dalszej pracy, która nie tylko nie osłabnie, ale jeszcze się wzmocni. Pamiętajmy słowa towarzysza Bieruta, wypowiedziane na manifestacji majowej:

„Rozpętywane przez imperialistów zbrojenia wojenne, toczona przez nich niemal od roku potworna ludobójcza wojna w Korei — stanowią największe zbrodnie przeciwko ludzkości! Niech złączone wspólną wolą ludy świata połączą raz na zawsze kres zbrodniczym knowiom wojennym!”

Te słowa są dla nas drogowskazem.

O dalszy wzrost łódzkiej organizacji ZMP

Narada przewodniczących zarządów fabrycznych

W dniu wczorajszym w lokalu Łódzkiego Zarządu ZMP odbyła się narada przewodniczących zarządów fabrycznych ZMP z udziałem sekretarza Zarządu Głównego ZMP tow. Ociepki. Tematem narady była sprawa wzrostu organizacji ZMP-owskiej w czasie od sierpniowych obrad Rady Naczelnej Związku Młodzieży Polskiej.

Ogólne sprawozdanie, które złożył przewodniczący Zarządu Łódzkiego tow. Chabelski dało obraz wzrostu organizacji młodzieżowej na terenie Łodzi. Podczas gdy ilość młodzieży zorganizowanej w sierpniu ub. r. wynosiła 26.908 członków, to w styczniu br. podniosła się ona do 31.188, a w kwietniu osiągnęła już liczbę 38.000 członków. O ile liczba członków wzrastała, o tyle skład społeczny łódzkiej organizacji ZMP pozostawał wiele do życzenia, bowiem zaledwie 42 proc. to młodzież zatrudniona w produkcji, pozostali to uczniowie i słuchacze wyższych uczelni oraz pracownicy umysłowi. Organizacje fabryczne pracowały mało troski w kierunku rozbudowy organizacji. Zarządy dzielnicowe dotychczas nie potrafi-

ły wyciągnąć z tego stanu rzeczy zasadniczych wniosków, nie dawały konkretnych wskazówek fabrycznym organizacjom młodzieżowym. Tow. Chabelski krytycznie ocenił stanowisko Zarządu Łódzkiego stwierdzając, że nie uczył aktywności w pracy z młodzieżą niezorganizowaną.

Następnym punktem porządku dziennego były sprawozdania przewodniczącego zarządu ZMP z Łódzkiej Zakładów Przemysłu Odzieżowego tow. Warzeckiego dotyczące rozwoju zakładowych organizacji ZMP. Zarówno w jednym zakładzie, jak i w drugim wzrost ZMP jest niedostateczny.

Dyskusja wykazała niedostateczną powiązanie młodzieży ZMP-owskiej z młodzieżą niezorganizowaną oraz słabe powiązanie zarządów dzielnicowych z zarządami fabrycznymi, co w konsekwencji wpływa na zły albo niewłaściwy styl pracy tych zarządów.

Dyskusję podsumował tow. Ociepko — sekretarz Zarządu Głównego ZMP Tow. Ociepko dał wytyczne pracy łódzkiej organizacji ZMP-owskiej. Podkreślił on konieczność ściślejszej łączności ZMP z masami

młodzieży niezorganizowanej. Praca z młodzieżą niezorganizowaną, wysoki autorytet ZMP, stałe podnoszenie poziomu pracy uświadamiącej — oto droga do wzrostu organizacji ZMP-owskiej.

Jako ostatni zabrał głos tow. Chabelski, który w swym krótkim przemówieniu wyciągnął wnioski z toczącej się narady.

Depesza CRZZ do CGT

WARSZAWA (PAP). — Centralna Rada Związków Zawodowych wysłała depeszę do prezydium XXVIII Kongresu Krajowego Francuskiej Powszechnej Konfederacji Pracy — CGT, który rozpoczyna obrady w dniu 27 bm., wraz z życzeniami dalszych sukcesów w dziele zjednoczenia francuskiej klasy robotniczej, której bojowa jedność uderzeni i przywróci Francji wolność i niepodległość. Depeszę podpisał przewodniczący CRZZ W. Kłosewicz.

Embargo na dostawy dla Chin

jawnym aktem bezprawia

Odpowiedź delegacji radzieckiej na pismo Sekretariatu ONZ

NOWY JORK (PAP). — Dnia 21 maja br. Sekretariat ONZ przesłał delegacji radzieckiej w ONZ depeszę z prośbą o podanie do wiadomości rządu radzieckiego tekstu rezolucji Zgromadzenia Ogólnego z 18 maja br. w sprawie embargo na dostawy towarów dla Chińskiej Republiki Ludowej. Dnia 23 maja delegacja radziecka w ONZ przesłała sekretarzowi ONZ pismo, w którym stwierdza m. in.:

„Z uwagi na bezprawność wymie-

nionej wyżej rezolucji uchwalonej w wyniku wysiłków USA i agresorskiego bloku w ONZ, delegacja radziecka nie uważa za możliwe podać do wiadomości rządu ZSRR tekstu tej rezolucji i sprzecznym z Kartą ONZ rezolucji. Zwracając z powyższych względów wymienioną depeszę, delegacja radziecka w ONZ prosi Sekretariat ONZ o ogłoszenie niniejszego pisma jako dokumentu Zgromadzenia Ogólnego”.

Wielki kiermasz książki

na zakończenie Dni Oświaty, Książki i Prasy

W dniu dzisiejszym z okazji zakończenia Plebiscytu Pokoju oraz Dni Oświaty, Książki i Prasy odbędzie się kiermasz książek na Placu Zwycięstwa i w Parku Sienkiewicza. Kioski z książkami będą zaopatrzone w wielki wybór ostatnich nowości wydawniczych, w literaturę dziecięcą, młodzieżową i dzieła naukowe.

Na Placu Zwycięstwa w trakcie kiermaszu przygrzewać będą orkiestry i odbywać się będą występy świetlicowych zespołów tanecznych. W Parku Sienkiewicza literaci łódzcy będą nabywcom książek rozdawać autografy. W obu tych imprezach wezmą niewątpliwie udział szerokie rzesze mieszkańców naszego miasta.

Spotkanie Leona Gomolickiego z robotnikami ZPB im. Marchlewskiego

Licznie zgromadzili się robotnicy ZPB im. Marchlewskiego na zebraniu dyskusyjnym poświęconym powieściom Leona Gomolickiego „Lokaut” i „Strajk”. W zebraniu zorganizowanym przez Klub Korespondentów „Głosu Robotniczego” przy tych zakładach w porozumieniu z podstawową organizacją partyjną — wziął udział autor obu powieści, który zapoznał robotników z historią ich napisania oraz dla ilustracji odczytał jeden z dalszych fragmentów „Strajku”. Wystąpienia Leona Gomolickiego wywołały gorącą i ożywioną dyskusję szczególnie wśród starszych robotników pamiętających czasy walk i strajków opisywanych przez autora w jego powieściach.

Na zakończenie odbyły się występy żywej gazetki „Głosu Robotniczego” pt. „Ostrzem pióra”.

W 6 rocznicę KBW

W dniu wczorajszym w sali Młodzieżowego Domu Kultury odbyła się uroczysta akademія poświęcona 6-leciu istnienia Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Z zaproszonych gości udział w akademii wzięli: przedstawiciel Komitetu Łódzkiego PZPR tow. Fibakiewicz oraz wiceprzewodnicząca Prezydium RN m. Łodzi tow. Mikolajczykowa. Po zagajeniu wygłoszono referat o okolicznościach omawiający chlubną działalność Korpusu

Młodzież ZPB im. Stalina

odpowiada na apel hut „Bobrek”

W dniu wczorajszym o godz. 11.30 odbyło się zebranie młodzieży pracującej w ZPB im. Stalina na terenie „G”.

Młodzieży tkaczy tych zakładów idąc za przykładem swych kolegów z hut „Bobrek” postanowili nowym czynem produkcyjnym uczcić zbliżający się III Światowy Zlot Młodych Bojowników o Pokój w Berlinie. I tak: brygada im. Młodej Gwardii dając wyraz swej silnej woli walki o utrwalenie pokoju postanowila podnieść wydajność pracy o 5 proc., to znaczy ze 102 do 107 proc. Brygada im. Lidii Korabielnikowej — podnieść wykonanie bazy ze 106 do 108 proc.

Odróż zobowiązań zespolowych ZMP-owcy podejmowali również zobowiązania indywidualne. Henryk Morawski postanowił podnieść wydajność ze 115 na 120 proc., Marian Krasula, Wanda Filipowicz i Danuta Rypalska o 3 proc. O 2 proc. zwiększą swa dotychczasową wydajność Helena Zimoch i Krystyna Chojnacka, a Kazimierz Kryztofiak o 4,3 proc.

Młodzieży tkaczy Zakładów Stalinowskich występują z gorącym apelem wyzywającym młodzież pracującą w łódzkich zakładach pracy o podejmowanie podobnych zobowiązań celem uczczenia Złotu w Berlinie.

PRZYGOTOWANIA DO III ŚWIATOWEGO ZŁOTU MŁODYCH BOJOWNIKÓW O POKÓJ.

W ub. piątek do Berlina przyleciała samolotem delegacja radziecka — która weźmie udział w przygotowaniach do III Światowego Złotu Młodych Bojowników o Pokój. Na zdjęciu: sekretarz generalny KC, Komsomolu — Michajłow, Gromanz (CSR), Enrico Berlinguer (Włochy) i Erich Honecker (NRD).

Studenci Uniwersytetu Łódzkiego

wybrał delegatów na Zlot Berliński

W pięknie udekorowanej auli uniwersyteckiej zebrali się w dniu wczorajszym przedstawiciele studiującej młodzieży UL wszystkich wydziałów i lat studów — dla dokonania wyboru delegatów na III Światowy Zlot Młodych Bojowników o Pokój, który, jak wiadomo, odbędzie się w Berlinie w pierwszych dniach sierpnia.

Delegatami młodzieży Uniwersytetu Łódzkiego na Zlot Berliński wybrano ob. ob. Krystynę Salwę, Kazimiera Spruch i Witolda Marynowskiego. Wszyscy troje wyróżniają się dobrymi postęпами w studiach i

ożywioną pracą społeczną w środowisku uniwersyteckim.

Z okazji zlotu, studenci postanowili wziąć gremialny udział w niedzielę dnia 27 bm. w pracach przy budowie domu akademickiego przy ul. Bystrzyckiej, aby w ten sposób przyspieszyć przygotowanie pomieszczeń dla swych młodszych kolegów, którzy w nowym roku akademickim wstąpią w mury uniwersyteckie.

Wybory zakończone odpiewaniem pieśni pokoju, odbyły się w atmosferze dużego zainteresowania i entuzjazmu.

Skład Komisji Konstytucyjnej

(Dokończenie ze str. 1)
Z RAMIENIA KLUBU KATOLICKO-SPOŁECZNEGO:
Frankowski Jan — poseł na Sejm Ustawodawczy — wiceprezes „Caritasu”, Bocheński Aleksander — poseł na Sejm Ustawodawczy.

DZIAŁACZE WOJEWÓDZKICH RAD NARODOWYCH:

Albrecht Jerzy — poseł na Sejm Ustawodawczy — przewodniczący Prezydium Stołecznej Rady Narodowej, Babczyk Jan — sekretarz Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, Bigus Antoni — poseł na Sejm Ustawodawczy — wiceprzewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku, Horodecki Julian — przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku, Klimaszewski Ignacy — przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach, Krajewski Michał — wiceprzewodniczący Prezydium Stołecznej Rady Narodowej — Budowniczy Polski Ludowej, Malewski Juliusz — wiceprzewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Olsztynie, Migoń Włodzimierz — przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, Minor Marian — poseł na Sejm Ustawodawczy — przewodniczący Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi, Mrocheń Jan — poseł na Sejm Ustawodawczy — wiceprzewodniczący Prezydium Wojewódz-

kiej Rady Narodowej w Opolu, Musiał Jan — przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie, Pająk Tadeusz — przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie, Patrzalska Julia — wiceprzewodnicząca Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie.

Z RAMIENIA CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH:

Kłosewicz Wiktor — poseł na Sejm Ustawodawczy — przewodniczący Centralnej Rady Związków Zawodowych, Piwowska Irena — posłanka na Sejm Ustawodawczy, Czerwinski Marian — poseł na Sejm Ustawodawczy — przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowego Górników, Bień Józef — poseł na Sejm Ustawodawczy — przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowego Metalowców, Krzywanski Zygmunt — przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego, Stachacz Stanisław — przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowego Kolejarzy, Kurczko Eustachy — poseł na Sejm Ustawodawczy — przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskiego, Dechnik Józef — poseł na Sejm Ustawodawczy.

Z RAMIENIA ZWIĄZKU MŁODZIEŻY POLSKIEJ:

Matwin Władysław — przewodniczący Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej, Marzec Mieczysław — poseł na Sejm Ustawodawczy, Jaworska Helena — posłanka na Sejm Ustawodawczy, Jańczak Leon — sekretarz Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej.

Z RAMIENIA ZWIĄZKU SAMOPOMOCY CHŁOPSKIEJ:

Ozga-Michalski Józef — poseł na Sejm Ustawodawczy, Jaworski Marian — poseł na Sejm Ustawodawczy.

Z RAMIENIA SPÓŁDZIELCZOŚCI:

Kołodziejki Henryk — poseł na Sejm Ustawodawczy — prezes Naczelnej Rady Spółdzielczej, członek Rady Państwa, Bieniek Stanisław — poseł na Sejm Ustawodawczy — prezes Centralnego Związku Spółdzielczego.

Z RAMIENIA LIGI KOBIEC:

Stachelska Irena — posłanka na Sejm Ustawodawczy — honorowa przewodnicząca Ligi Kobiet, Musiałowa Alicja — przewodnicząca Ligi Kobiet, Orłowska Edwarta — posłanka na Sejm Ustawodawczy, Kłuszyńska Dorota — posłanka na Sejm Ustawodawczy, Jaszczukowa Maria — posłanka na Sejm Ustawodawczy, Tomczyk Józefa — posłanka na Sejm Ustawodawczy.

PRZEDSTAWICIELE NAUKI:

Chalański Józef — rektor Uniwersytetu Łódzkiego, Dembowski Jan — prof. Uniwersytetu Łódzkiego — przewodniczący Polskiego Komitetu Obróńców Pokoju, Halban Leon — prof. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Jabłoński Henryk — prof. Uniwersytetu Warszawskiego — podsekretarz stanu w Ministerstwie Oświaty — poseł na Sejm Ustawodawczy, Marchlewski Teodor — rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, Mazur Stanisław — prof. Uniwersytetu Warszawskiego — poseł na Sejm Ustawodawczy, Nitsch Kazimierz — prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego — prezes Polskiej Akademii Umiejętności, Rozmaryn Stefan — prof. Uniwersytetu Warszawskiego, Wasilewski Jan — rektor Uniwersytetu Warszawskiego, Wojciechowski Zygmunt — prof. Uniwersytetu Poznańskiego.

PRZEDSTAWICIELE KULTURY I SZTUKI:

Kruczkowski Leon — poseł na Sejm Ustawodawczy — prezes Związku Literatów, Łubiński Konstanty — publicysta, Nałkowska Zofia — posłanka na Sejm Ustawodawczy, pisarka, Putrament Jerzy — sekretarz generalny Związku Literatów, Żółkiewski Stefan — poseł na Sejm Ustawodawczy.

Kronika partyjna

Dzielnica Śródmiejska: dziś o godz. 9 odbędzie się w sali kina „Przedwiośnie” ogólnodzielnicowa odprawa agitatorów.

Kronika Ligi Kobiet
Dzielnica Śródmiejska: Lewa LK zawiadamia, że zebranie członków kół terenowych LK odbędzie się w poniedziałek, dnia 28 bm. o godz. 18 w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 48.

Troskliwa opieka Państwa Ludowego nad najmłodszymi dziećmi

W okresie międzywojennym istniały na terenie Łodzi 33 przedszkola, w których przebywało 2.269 dzieci, pochodzących przeważnie z rodzin zamożniejszych. Tyle podała suche cyfry. Lecz mówią one zarazem, że w ustroju kapitalistycznym los robotniczego dziecka był opłakany. Większość dzieci robotniczych wychowywała ulica, a ilość t. zw. „podrzutków” wynosiła w latach kryzysu ponad 800 rocznie. Przedszkola przedwojenne były dostępne tylko dla wybranych, gdyż placówki te nawet o charakterze fi-

lantropijnym nastawiały się na przyjmowanie dzieci rodziców mogących uiścić opłaty. Jedynie trzy przedszkola RTPD realizowały opiekę nad dzieckiem robotniczym, lecz czyniły to w stanie w nader szczupłym zakresie ze względu na trudności, które stawał ówczesny rząd sanacyjny poczynianiom RTPD.

Od czasu wyzwolenia sprawa wychowania przedszkolnego stanęła na placu zwycięstwa. Potrzeb dziecka klas pracujących i potrzeb kobiety - matki pracującej. Opieka nad dzieckiem stała się jednym z podstawowych zagadnień Ludowego Państwa.

W Łodzi, gdzie przemysł zatrudnia przeważającą liczbę kobiet, potrzeby w tej dziedzinie były olbrzymie. Do szybkiego organizowania jak największej liczby przedszkoli przystąpił przy wydatnej pomocy Rządu: RTPD, Wydział Oświaty b. Zarządu Miejskiego, oraz poszczególne zakłady pracy, które uruchamiały przedszkola dla dzieci swych pracowników, czego przed wojną nigdy w Polsce nie stosowano.

W latach 1945/1950 powstało na terenie Łodzi 110 przedszkoli o 280 oddziałach, obejmujących 9.574 dzieci (w tym 86 proc. dzieci robotniczkich), nad którymi rozciąga opiekę 335 wychowawczyń.

Przedszkole w Polsce Ludowej przeznaczone w pierwszym rzędzie dla dzieci matek pracujących, zapewniając opiekę dzieciom pozwała równocześnie kobietom - matkom uczestniczyć w realizacji Planu 5-letniego. W zakresie struktury organizacyjnej dokonano posunięć zasadniczej wagi: przyjmowanie dzieci do przedszkoli odbywa się przy udziale czynników społecznych, dostosowano czas czynności przedszkolnych do potrzeb matek pracujących, wprowadzono w nich 9 godzinny dzień zajęć, przy czym ok 80 proc. przedszkoli zorganizowało działy wychowawcze już od godz. 6. Usta-

nowiono działalność dwuzmianową w 10 przedszkolach przy zakładach pracy.

Zarazem też uległy zmianie styl pracy i metody wychowania przedszkolnego. Przedszkole przedwojenne spełniało rolę „przechowalni” dzieci, które pozostawiane były „samorozwojowi”. Dziś stanowią ono pierwszy szczebel w jednolitym systemie wychowania i nauczania socjalistycznej, dążącego do wszechstronnego rozwijania zdolności umysłowych, mowy i charakteru dzieci przez przywycażanie ich do samodzielności, podejmowanie inicjatyw w dziecięcych zajęciach, do umiejętności współżycia w zespole.

W sposób dostępny rozumowi dziecka wpaja się w nich miłość i przywiązanie do Polski Ludowej, miłość, wdzięczność i szacunek wobec Związku Radzieckiego, zrozumienie walki o pokój i postęp. W dążeniach tych punktem wyjścia jest dom rodzinny, miłość do matki i ojca, szacunek dla ich pracy. Przy realizacji tego programu stosuje się odpowiednie pomoce naukowe, jak: zabawki, ilustracje, okazy żywe oraz ćwiczenia wyrabiające spostrzegawczość, logiczność myślenia i samodzielność.

Planując dalszą poprawę na odcinku przedszkolnym, Wydział Oświaty przystąpił obecnie do budowy trzech nowych przedszkoli, z których jedno, przy ul. Grażyny, będzie tygodniowe (drugie w Polsce). Przedszkole to zapewni opiekę nad dziećmi matek - przodownic pracy, kształcących się na kursach lub zaawansowanych w akcji społecznej. Ponadto przygotowuje się dokumentację techniczną dla trzech innych przedszkoli, które również w ciągu tego roku zostaną oddane do użytku.

Łącznie z przedszkolem Centrali Tekstylnej w tym roku powstaną 7 nowych przedszkoli. W ten sposób liczba dzieci w przedszkolach wzrośnie z 9.574 do 10.589. Ulegnie również zmianie sieć przedszkoli przez zagęszczenie jej w dzielnicach dotychczas upośledzonych jak: Bałuty, Chojny, Widzew, Stare - Miasto. Planowane remonty przedszkoli, dalsze zaopatrywanie ich w sprzęt i wprowadzenie nowej kadry pedagogicznej podniesie jeszcze w roku bieżącym przedszkola łódzkie na wyższy stopień organizacyjny i wychowawczy, powiąże je ze środowiskiem, z Komitetami Rodzicielskimi i Opiekunkami.

REGINA GERLECKA

Członek Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi.

Wielki dzień budowlanych łódzkich

Uroczyste wręczenie sztandarów zwycięskim załogom

W nowym gmachu Związku Zawodowego Pracowników Budowlanych odbyła się w dniu wczorajszym niezwykle uroczystość. Załoga Zarządu Budowlanego Nr 3 w Łodzi otrzymała dwa sztandary. Jeden z nich zostanie już na stałe w zakładzie, ponieważ w wyniku współzawodnictwa międzyoddziałowego na terenie województwa i Łodzi załoga zdobyła go już sześć razy z rzędu. Drugi sztandar załoga uzyskała we współzawodnictwie międzyzakładowym, które prowadzi Zarząd Budowlany Nr 3 w Łodzi z Zarządem Budowlanym Nr 1 we Wrocławiu.

Na akademii dyrektor Zjednoczenia Budownictwa Miejskiego, tow. Sobolewski, wskazał, że zwycięstwo, jakie odniosła załoga Zarządu Budowlanego Nr 3 jest wynikiem kolektywnej współpracy organizacji partyjnej, rady zakł., dyrekcji i całej załogi. Mówca stwierdził, że celem, do którego dąży i o który walczą wszyscy pracownicy budowlani, jest pokój i Plan 5-letni. Tow. Sobolewski wrę-

czając sztandary przedstawicielom załogi dziękował za ich dotychczasowy ofiarny wysiłek i życzył im dalszej owocnej pracy dla dobra pokoju i postępu. Cała załoga zgromadzona w wielkiej sali niezwykle serdecznie oklaskiwała przebieg sztandarów.

Z kolei przemówił wiceprzewodniczący Prezydium Rady Narodowej miasta Łodzi, tow. Ginsbert, który powitał m. in.:

— Proponuję otrzymać najlepszą załogę budowlarzy w Łodzi. Jest to dowód, że docenia ona w pełni zadania, jakie stawia przed nami nasz rząd, nasza partia i jej przewodniczący towarzysze Bierut. — Przemówienie powitano burzą oklasków.

W drugiej części uroczystej akademii wystąpili artyści scen łódzkich, wyrażając w ten sposób załozę swą wdzięczność za jej pracę przy budowie Teatru Narodowego. Na zakończenie uroczystości przydujemy pracownikom Zarządu Budowlanego Nr 3 wręczono nagrody.

M. Sz.

W szybkim tempie prowadzona jest budowa robotniczych domków jednorodzinnych w Osiedlu im. Marchlewskiego.

Na jezdni trzeba uważać!

Szoferom nie wolno używać sygnałów dźwiękowych

Wprowadzony od pewnego czasu zakaz używania na terenie miasta sygnałów dźwiękowych daje dobitny dowód na to, że kierowcy nie wolno „trąbić”. Przy przechodzeniu przez jezdnię musimy zwracać baczną uwagę, czy nie nadjeżdża samochód, który w ostatniej sekundzie nie może nas ominąć. Tak łatwo przecieć o wypadek, gdy auto jest „niemowa”.

Zakaz ten nakłada jednak obowiązki nie tylko na szoferów. Również i publiczność musi pamiętać o tym, że szoferom nie wolno „trąbić”. Przy przechodzeniu przez jezdnię musimy zwracać baczną uwagę, czy nie nadjeżdża samochód, który w ostatniej sekundzie nie może nas ominąć. Tak łatwo przecieć o wypadek, gdy auto jest „niemowa”.

A więc — uwaga na jezdni. Spójrzmy przy przechodzeniu przez ulicę, czy droga jest wolna. Uważajmy wówczas wypadku, który często może się zakończyć kaletwem!

Rodzice i nauczycielstwo również muszą bezustannie pamiętać o tym, że w jakichś sposób należy się zachowywać na jezdni.

Wojewódzki zjazd aktywistów

Společnego Funduszu Odbudowy Stolicy

W dniu dzisiejszym, o godzinie 11, w lokalu świetlicy ZPB im. Marchlewskiego, przy ul. Ogrodowej 17, odbędzie się doroczny wojewódzki zjazd aktywistów Společnego Funduszu Odbudowy Stolicy. W zjeździe weźmie udział około 700 osób z terenu województwa i Łodzi.

Celem obrad jest omówienie dotychczasowej działalności Miejskiego i Wojewódzkiego Komitetu Odbudowy Warszawy. Następnie przeprowadzone zostaną wybory do nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej. Szeregi aktywistów SFOS miasta Łodzi oznaczonych zostanie Odznakami Odbudowy Warszawy.

Przygotowania do uroczystego obchodu Międzynarodowego Dnia Dziecka

W dniach od 1 do 3 czerwca trwać będą w Łodzi uroczystości obchodu Międzynarodowego Dnia Dziecka. W związku z tym komitet obchodu MDD urządzi szereg imprez, które odbędą się w mieście i na terenie szkół. Szkoły zostaną oświetlone udekorowane.

W ramach Dnia nastąpi przyjazd do Łodzi około tysiąca dzieci wiejskich z województwa łódzkiego, a równocześnie wyjedzie na wesele ekipa ze szkół łódzkich. Zostanie również po raz pierwszy nawiązana łączność między przedszkolami wiejskimi a łódzkimi. Aby mocniej zadokumentować swą przyjaźń z dziećmi wiejskimi, młodzież szkół łódzkich prześle im upominki w postaci zabawek, książek i pomocy naukowych. Łódzka młodzież szkolna przygo-

towuje zarazem podarki, które nasi młodzieżowi delegaci zabiorą na Zlot Młodych Bojowników o Pokój do Berlina, jako symbol solidarności całej młodzieży w walce o pokój. Przewiduje się również masowy udział młodzieży w festywalu filmów międzynarodowych, który trwać będzie od dnia 1 do 10 czerwca.

W ramach MDD przewidywane jest także spotkanie młodzieży z przodownikami pracy, przedstawicielami Wojska Polskiego i studentami Uniwersytetu Łódzkiego oraz Politechniki.

„DZIEŃ DZIECKA W FABRYKACH ŁÓDZKICH”
Kolo Ligi Kobiet przy Zakładach Uszlachetnienia i Wyróbów Azbestowych „Azbest” w związku z Międzynarodowym Dniem Dziecka postanowiło wręczyć upominki dzieciom pracowników zakładów oraz ofiarować pamiatkowe książki przewodnikom nauki szkół podstawowych Nr. 18 i 34, nad którymi opiekę rozciąga zakłady.

Ponadto ekipa łączności miasta ze wsią Zakładów „Azbest” w Międzynarodowym Dniu Dziecka zawiezie upominki dzieciom wiejskim.

W związku z przypadającym w dniu 1 czerwca Międzynarodowym Dniem Dziecka powstał w naszych zakładach komitet — pisze korespondentka z ZPB im. Dzierżyńskiego — Barbara Kiełbikówna, — którego zadaniem ma być zorganizowanie uroczystego obchodu tego dnia. Do komitetu weszło 16 osób z zakładu, w tym przodownice pracy: Józefa Szewczyk, Bronisława Deka, Genowefa Marciwicz, Józefa Zaboba i inne.

Przewiduje się uroczyste tego święta przez zorganizowanie pokazów artystycznych dla dzieci i obdarowanie ich podarunkami.

Dalsze szczegóły i projekty zostaną omówione na zebraniu komitetu obchodu, które odbędzie się w niedziele dnia 27. V. 1951 r.

Doloty wszystkich starań, aby Dzień Dziecka wypadł u nas jak najlepiej. W dniu tym zadokumentujemy naszą niezłomną wolę pokoju, gdyż tylko pokojowe warunki życia mogą zapewnić naszym najmłodszym obywatelom szczęśliwe dzieciństwo.

Zaostrzyć walkę ze spekulacją

Oczyszczyć handel uspołeczniony z wrogich elementów

Nie ulega wątpliwości, że nasz handel uspołeczniony osiąga stale poważne wyniki w realizacji zaopatrzenia ludności w artykuły pierwszej potrzeby. Sieć placówek dystrybucyjnych obejmuje coraz szerszym zasięgiem nasze miasta i wsie. Personal, szkolony na specjalnych kursach, pracuje coraz lepiej.

W szeregi naszych sprzedawców wkładają się jednak jednostki niepożądane, a nawet wręcz wrogie. Te jednostki — zazwyczaj były właścicielami sklepów prywatnych — dopięki z elementami spekulacyjnymi, usiłują siać zamieszanie na naszym rynku wewnętrzny. Dla nich praca w sklepie PSS czy MHD jest tylko pokrywką dla oszukiwanych machinacji, służy im tylko do nabijania kieszeni, do bogacenia się kosztem odbiorców.

Tym szeregiom — spekulantom prokuratura nasza wydała ostrą walkę, walkę, która musi doprowadzić do oczyszczenia szeregów sprzedawców z ukrytej maści spekulacyjnej.

SZAJKA PONCZOŚNICZA Z WIELUNIA POD KLUCZEM
Ostatnio na terenie Wielunia zaobserwowano następujące zjawisko: w sklepach Centrali Handlowej Przemysłu Odsiowego nie było pończoch. Pończochy były jednak w niezwykłej obfitości na straganach, gdzie sprzedawano je po wysokich cenach. Przeprowadzona kontrola wykazała, że pończochy sprowadzane do Wielunia nie trafiały do sklepów, ale na... stragany.

Organizatorzy tych machinacji — kierownik miejscowego oddziału Centrali Odsiowej, Leon Misiak i rachmistrz Mieczysław Głowacki oraz strażniarka Anna Wesołowska, która „zakupowała” u nich całe partie pończoch, zostali aresztowani. Czekają ich surowa kara.

OSZKANCZĘ POMYSŁY MAGAZYNIERA KOTYNI
Innym typem spekulanta — złodzieja był znów magazynier Gminnej Spółdzielni w Żelechlinku — Kotynia. Gdy rozprowadzał po sklepach G. S. towary tekstylne po „podwyż-

szonej cenie”. Chłopi kupujący towary w wyżej wymienionych sklepach zaobserwowali, że ten sam towar w spółdzielni kosztuje zazwyczaj o 25 do 30 zł. drożej niż w sklepach prywatnych. Zawiadomiona o powyższych machinacjach prokuratura, po dokładnej kontroli, wykryła aferę.

Kotynia urządził się w ten sposób, że towary tańsze rozprowadzał po cenie wyznaczonej dla towarów droższych. Cała nadwyżka, jaka powstawała w ten sposób w magazynie — wybił z „materiałach”, odsprzedając je następnie pokatnym spekulantom. Zarobił na tej machinacji kilkadziesiąt tysięcy złotych.

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW LEŚNYCH I PRZEMYSŁU DRZEWIANEGO
Okręg Łódź, Traugutta 18, p. 510

podaje do ogólnej wiadomości, że stosownie do uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 1950 r. wszelkie zażalenia i odwołania są załatwiane w poniedziałki od godz. 10 do 12 i od 16 do 18 przez członków prezydium.

Pracownicy poszukiwani
Majstra na krosna angielskie — rewolwerówki, śrubowników, przykręcających oraz robotników gospodarczych zatrudnia natchemiasat Zakłady Przemysłu Welnianego im. Waleriana Łukasiewskiego, Łódź, ul. M. Nowotki Nr 83-85. Zgłoszenia osobiste przyjmuje Dział Personalny.

Przedzalnika — specjaln. zgrzeblarni, inżyniera ewent. technika-energetyka, tokarzy, spawaczy, elektryków zatrudnia natchemiasat Zakłady Przemysłu Welnianego w Tomaszowie Mazowieckim, ul. H. Sawickiej. Zgłoszenia przyjmuje Dział Personalny.

Zobowiązania techników i inżynierów

Inżynierowie i technicy Oddziału Budowlanego Biura Projektów Przemysłu Papierniczego w osobach: inż. inż. Jan Mikula, Sobiesław Wiśniewski, Zygmunt Czołcha, i technicy: Aleksander Książek, Władysław Bobrukiwicz, Tadeusz Bobrukiwicz, Julian Sobala, Czesław Meek i Stanisław Włodarczyk podjęli zobowiązanie wykonać dla Wydziału Budownictwa Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi dokumentację techniczną przebudowy jednego domu mieszkalnego. Powierzono im opracowanie dokumentacji na przebudowę domu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 13. Termin wykonania zobowiązania przypada na dzień 1 lipca i jak oświadczył jego wykonawcy będzie on dotrzymany.

Inżynierowie i technicy opracowujący tę dokumentację techniczną

na postanowili należność za tę pracę przekazać na Fundusz Budowy Teatru Narodowego.

TEATRY I KINA

- NOWY — godz. 11 — „Poezja pedagogiczna” (przedstawienie zamknięte), godz. 19 — „Poezja pedagogiczna”
- IM. JARACZA — godz. 19 — „Zwycięzcy”
- POWSZECHNY — godz. 15.30 — „Moralność pani Dulskiej”, godz. 19.15 — „Chory z urojenia”
- LUTNIA — godz. 16 i 19.30 — „Czardasza”
- PINOKIO — godz. 17 — „Nowa szata króla”
- ADRIA (dla młod.) — „S-S Orzeł zaginiony”, godz. 14, 16, 18, 20, poranek 12
- BAJKA — „Powrót Lassie”
- BAŁTYK — „Gesiarek Matyja”, godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 poranek 11
- GDYNIA — Program naukowo-oświatowy godz. 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
- MŁODA GWARDIA (dla młod.) „Podróż Guliwera”, godz. 14, 16, 18, 20, poranek 11
- MUZA — „Ślub kawalerski”, godz. 16, 18, 20, poranek 13
- POLONIA — „Zasadzka”, godz. 15, 17, 19, 21, poranek 11.30
- PRZEDWIOŚNIE — „Cztery serca”
- REKORD — „Dr Semmelweis”, godz. 16, 18, 20, poranek 11
- ROBOTNIK — „Wagary”, godz. 16, 18, 20, poranek 11
- ROMA — „Wielkopolskie hulanki”, godz. 16, 18, 20, poranek 11
- STYLOWY — „Tajna misja”, godz. 16, 18, 20
- SWIT — „Spisek bankrutów”, godz. 16, 18, 20, poranek 11
- TATRY — „Śmiały ludzie”, godz. 16, 18, 20, poranek 11.30
- WISLA — „Zasadzka”, godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, poranek 12
- WŁÓKNIARZ — „Hrabia Monte Christo” II seria, godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, poranek 11
- WOLNOŚĆ — „Ostatni wystrzał”, godz. 16, 18, 20, poranek 11
- ZACHETA — „Kopciuszek”, godz. 16, 18, 20, poranek 11

Co usłyszymy przez radio

- 10.05 Skrzynka ogólna. 10.20 „Poezja i muzyka” 11.00 „Robotnicze zespóły świetlicowe”. 11.20 „Wschodnia Radość”. 12.04 Dziennik. 12.15 Poranek symfoniczny. 13.15 „Historia ruchu robotniczego”. 13.35 Koncert Orkiestry Rogóżni Śląskiej. 14.15 „Od naszych korespondentów”. 14.30 Koncert rozrywkowy. 14.45 „Świętlika wiejska”. 14.55 Muzyka rozrywkowa. 15.15 Aud. dla dzieci. 16.00 „Nasze chóry śpiewają”. 16.20 Koncert zborny. 16.40 Aud. Tow. Wiedzy Powszechnej. 16.50 „Elektrociepłownia”. 17.00 Dziennik. 17.20 Koncert Orkiestry Rogóżni Wrocławskiej. 18.00 Aud. literacka. 18.30 Koncert niedzielny 19.20 Koncert Chopinowski. 20.00 Dziennik. 20.30 Słuchowisko. 21.30 Muzyka. 22.00 Wiadom. sportowe. 22.40 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Muzyka taneczna.

DZIEŃ ŁÓDZI

NARADA SŁUŻBY ZDROWIA Z PRZEDSTAWICIELAMI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Wydział Zdrowia Łódź-Południe organizuje w dniu 29 bm., o godz. 19 w lokalu świetlicy przy ul. Lecznicy Nr. 6, naradę Służby Zdrowia z przedstawicielami świata pracy.

Z WYDZIAŁU FINANSOWEGO PREZYDIUM RADY NARODOWEJ m. ŁÓDZI

II Oddział Wydziału Finansowego Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi przystąpił do wydawania wykazów nieruchomości w biurze oddziału, Al. Kościuski Nr. 1. I pietro pokoje: 129, 131, 133 i 135.

nie jednego tygodnia zwrócone do II Oddziału.

PORANEK SYMFONICZNY

Dzisiejszy Poranek Symfoniczny w Filharmonii Łódzkiej poświęcony jest następującym utworom: Respighi „Fontanny Rzymu”, M. de Falla „Noce w ogrodach Hiszpanii”, M. Ravel „Rapsodia hiszpańska”. Koncertem dyryguje Bogdan Wodziecki, jako solista wystąpi Tadeusz Zmudzki — fortepian.

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurnia następuje w aptekach: Pabianicka 56, Piotrkowska 27, Daszyńskiego 59, Leśmiana 28, Wschodnia 54, Limanowskiego 37, Al. Kościuski 48.

Numerzy telefonów Pogotowia Ratunkowego 104-44, 135-15, 117-11.

Na naszych ekranach

CZECHOSŁOWACKIE FILMY KUKIEŁKOWE

Tegoroczny Festiwal Filmów Czechosłowackich przyniósł nam nowe czechosłowackie filmy kukielkowe i rysunkowe. Są to filmy: „Była sobie mrówka”, „Chomik-samolub”, „Misko-Kula”, „Król Lavra” oraz „Zasadził dziadek rzepę”.

Czechosłowacy twórcy filmu kukielkowego i rysunkowego od początku poszli słuszną drogą. Opierając się na wzorach radzieckich filmów kukielkowych (np. „Złoty kluczyk” lub „Nowy Gulliver”) twórcy czechosłowacy już w pierwszych swych filmach zawarli te elementy, które postawiły czechosłowacki film kukielkowy na najwyższym poziomie.

Najwcześniejszym zrealizowanym filmem festiwalowym jest film rysunkowy pt. „Zasadził dziadek rzepę”, opracowany przez zespół „Bratři v Trniku”, pod kierownictwem Jerzego Trnki.

Podobne do nich są dwa pierwsze filmy Karola Zemana: „Była sobie mrówka” — bajka o tym, jak mrówki wspólnymi siłami pokonały mordercę-pajaka oraz „Chomik-samolub” przeciwstawiający, w groteskowej formie bajki, siłę solidarności sobkostwa.

„Król Lavra” nakreślony przez tego samego reżysera, osnuty jest na satyrycznym poemacie napisanym w roku 1845 przez postępowego czeskiego pisarza H. Havliczka-Borovského.

Główna myśl filmu jest to, że osioł... króluję. Tajemnica zostaje w końcu odkryta, co nie przeszkadza zausznikom złożyć hold królówi.

Tak rozprawił się pisarz czeski z feudalną potęgą cesarstwa. Bajka przeniesiona na film zbliża i popularyzuje utwór postępowego pisarza, który będzie tak dingo aktualny, póki będą istnieć marionetkowe rządy, podobne do rządów krajów Europy zachodniej.

Dla głębokiej, satyrycznej treści filmu potrafił znaleźć Karol Zeman odpowiednią, bogatą formę filmową. Potrafił rozwiązać bardzo skomplikowane sceny bez pomocy dialogów, czyniąc jednak mimikę kukielki bardzo wyrazistą. Piękne kolorowe zdjęcia, znakomite pod względem plastycznym kukielki, świetnie charakteryzujące „osiego króla” i jego dwór oraz znakomita ilustracja muzyczna (osli ryk niepokojący stale uszy króla) czynią film wybitnym osiągnięciem sztuki filmowej.

Czechosłowackie kukielkarstwo filmowe, nawiązując do bajek czeskich, nie tylko popularyzuje je, ale zarazem kontynuuje piękne tradycje ludowej sztuki satyrycznej.

B. G.

Iwan Polzunow - wynalazca maszyny parowej

(W 185 rocznicę śmierci genialnego samouka - konstruktora)

„Uczynić lżejszą pracę tych, którzy po nas przyjdą” — oto cel, jaki sobie postawił Iwan Polzunow, wynalazca pierwszej na świecie maszyny parowej.

Trudna była droga życiowa Polzunowa. Przedwcześnie, tragicznie przerwane zostało jego życie. Nie zdążył mu być urzecz swój maszyną w działaniu, maszynę stworzył dla dobra ludzi.

Iwan Polzunow urodził się w roku 1768 na Uralu w mieście Jekaterynburgu (obecnie Swierdłowski) jako syn żołnierza. Bieda towarzyszyła Polzunowowi od urodzenia i zmusiła go wcześniej do szukania zarobku. Od 14 roku życia zaczyna ciężką pracę robotnika fabrycznego. Sługi carscy wykorzystywali uzdolnienia tego człowieka wyłącznie w celach zysku, dając do wycisnienia jego rekoma jak największych dochodów, stale zmuszając go do pracy tam, gdzie było najtrudniej.

W kwietniu 1763 roku Polzunow złożył swym zwierzchnikom projekt i opis silnika parowego przeznaczono do powszechnego zastosowania w przemyśle. Jest to pamiętna data w dziejach ludzkości — data narodzin pierwszej na świecie maszyny parowej dla celów fabrycznych.

Iwan Polzunow

W początkach roku 1764 Polzunow przystąpił do budowy swojej maszyny parowej. Zamiast niewielkiego modelu próbnego, zmuszono go do budowania od razu wielkiej maszyny przemysłowej, wysokości 11 metrów o mocy ponad 40 koni parowych.

Nie dano mu do pomocy ani jednego doświadczony robotnika, ani jednego technika. Na każdym kroku piętrzyły się najprzeróżniejsze trudności. Wynalazca musiał sam wykonać odpowiednie narzędzia do pracy, musiał zbudować obrabiarkę do wytaczania obręcznych, jak na owe czasy, części maszyn. W ten sposób pierwszy rosyjski termodynamik stał się zarazem jednym z pionierów budowy maszyn.

W końcu 1765 roku Polzunow, pokonawszy wszelkie trudności, zakończył budowę swej maszyny parowej. Na brzegu stawu, w dalekim syberyjskim mieście Barnaulu, wzniesiono budynek 18-metrowej wysokości. W olbrzymim kotle, sklepanym z arkuszy miedzianej blachy, gotowała się woda. Para przedostawała się kolejno do jednego z dwóch pionowo ustawionych trzymetrowych cylindrów. Tłoki ich wprawiały w ruch doskonale skonstruowany mechanizm przekazywany, do którego można było przyłączyć dowolną maszynę. Ten sam mechanizm przekazywany wprawiał w ruch pompy wodne i inne instalacje. Nieprzerwane działanie oraz automatyzm były cechą charakterystyczną maszyny parowej Polzunowa.

Próbę uruchomienia tej maszyny powiodły się doskonale. Jednakże na skutek konserwaryzmu i obojętności urzędników carskich nie oddano jej w r. 1765 do eksploatacji. Nie przystąpiono nawet do budowy mechanizmów, które miała ona porzązać.

Ciężka praca podkopła siły i zdrowie wynalazcy. 27 maja 1766 r.

Polzunow zmarł na galopujące schyłku w wieku 38 lat.

Eksploatację wynalazku rozpoczęto dopiero po jego śmierci. Maszyna działała doskonale, jakkolwiek ze wszystkich ludzi, którzy ją obsługiwali, zaledwie dwaj młodzi uczniowie Polzunowa mieli trochę doświadczenia w tej dziedzinie.

Wynalazek rosyjskiego termodynamika zwrócił uwagę wielu uczonych owej epoki, w tej liczbie i zagranicznych, którzy wykorzystali jego doświadczenia.

Jak wynika z dokumentów, Iwan Polzunow, który budował w latach 1763—1765 fabryczną maszynę parową, wyprzedził Anglika, Jamesa Watta, o 20 lat, ponieważ Watt zakończył pracę nad konstruowaniem maszyny parowej dla potrzeb fabrycznych dopiero w roku 1784. Do tego czasu Watt budował jedynie parowe pompy wodne. Jeszcze w roku 1781, kiedy jego wspólnik, Bolton, zwrócił mu uwagę, że przemysłowcy domagają się nowych maszyn o ruchu obrotowym, Watt rzucił uwagę: „Szatan ruchu obrotowego znów coś knuje. Przekonany jestem, że zakreśli ich (przemysłowców) tak, że znajdą się w Bedlam lub Newgate”.

Polzunow nie tylko wyprzedził Watta o 20 lat swym wynalazkiem, ale daleko prześcignął angielskiego konstruktora, jeśli chodzi o zrozumienie istoty wynalazku i jego znaczenia społecznego. Cały późniejszy rozwój techniki był przecież jedynie następstwem zbudowania maszyny parowej.

W odczynie Iwana Polzunowa radziecki ustroj socjalistyczny otworzył nieograniczone perspektywy rozwoju nauki i kultury. Kontynuując dzieło, rozpoczęte przez Iwana Polzunowa, radzieccy uczeni i technicy pracują w imię najbardziej humanistycznego celu: pragną uczynić życie człowieka szczęśliwszym i radośniejszym.

*) Bedlam — dom dla umysłowo chorych w Londynie; Newgate — więzienie za długi (przyp. red.).

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Przed meczem Polska - Węgry

Po „przedmeczach” drugich reprezentacji piłkarskich Węgier i Polski zakończonym nieznacznym zwycięstwem Węgrów 2:1, dzisiaj na stadionie Dozsa w Budapeszcie rozegrają czternaste z kolei spotkanie

Dzisiejsze imprezy sportowe

GODZ. 10 — na boisku „Ogniw” w Parku Ludowym zawody lekkoatletyczne juniorów zresześci sportowców „Unia”, „Włóknarz”, „Ogniw” i „Spójnia”.

GODZ. 11 — na kortach w Parku Poniatowskiego zawody piłki koszykowej z udziałem zespołów „Kolejarza” (Poznań), „Spójnia”, „Ogniw” i „Włóknarza” z Łodzi.

Na stadionie „Włóknarza” przy Al. Unii mecz pięcioboju o mistrzostwo II ligi pomiędzy miejscowymi „Włóknarzem” i „Gwardią” z Wrocławia.

Na boisku przy ul. Kilińskiego 188 o mistrzostwo klasy wojewódzkiej grupy miejskiej spotka się „Ognisko” z „Gwardią”.

GODZ. 16 — na boisku „Ogniw” przy Placu 9 Maja pierwsze w tym sezonie zawody motorowe na torze żużlowym z udziałem zawodników „Ogniw”, CWKS z Warszawy i „Kolejarza” z Rawicza.

GODZ. 17 — o mistrzostwo piłkarskiej klasy wojewódzkiej grupy miejskiej odbędą się następujące spotkania: boisko „Ogniw” w Parku Ludowym: „Ogniw” — „Widzew I B”; boisko „Spójnia” w Parku Ludowym: „Kolejarz” — „Spójnia”; boisko „Legii” przy Placu 9 Maja: „Budowlani” — „Włóknarz I B”.

O mistrzostwo II ligi piłkarskiej „Widzew” zmierzy się w stolicy z tamtejszą „Spójnią”.

piersze reprezentacji Polski i Węgier. Jakim wyniki uzyskamy dzisiaj? Nieestety, musimy to stwierdzić obiektywnie, nieostrożnością byłoby liczyć na zwycięstwo naszej reprezentacji. Poziom piłkarstwa węgierskiego jest wciąż wyższy od naszego, toteż zwycięzcy powinni zostać oni, a nie my. Pozostaje więc tylko sprawa wyniku cyfrowego. Czy przegramy wysoko, czy powiedzmy w ten sposób „przywzrostym” stosunku, jak trzy dni temu w Chorzowie?

Wiadomości, jakie napływają z Budapesztu donoszą, że Węgrzy są niemal że pewni zwycięstwa. Ten optymizm ma uzasadnienie w tym, że zdają sobie oni sprawę z wyższości swego piłkarstwa nad naszym i że w ostatnim spotkaniu treningowym ich reprezentacja „A4” wykazała naprawdę dobrą formę, zwyciężając kombinowany zespół Dozsa 16:1 (11:0).

Gdy zatrzymamy się na tym wyniku, niejednemu może ogarnie trwożga o los bramki Boruza czy Skromnego. Wskazuje on bowiem, że atak reprezentacyjnej jedenastki węgierskiej potrafił dużo i silnie strzelać. Istotnie atak węgierski będzie dla nas bardzo groźny. Doskonałą formą błysnął w nim podczas ostatniego meczu treningowego przede wszystkim Kocsis i niewiele ustępował mu Szusza, oddając wiele niebezpiecznych strzałów z dużej odległości. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że nasza defensywa będzie miała z tymi napastnikami wiele kłopotu.

Nie zapominajmy jednak i o naszym ataku. Zagra on na pewno ambitnie i da z siebie wszystko, aby drużyna nasza uzyskała jak najlepszy wynik. Nie będzie to zadanie łatwe, pocieszyć się jednak możemy tym, że obrońcy węgierscy nie grzeszą podobno szybkością.

Dzisiejsze spotkanie jest oczekiwanym w Budapeszcie z dużym zainteresowaniem. Węgrzy pomimo tego, że oceniają swe szanse na zwycięstwo wysoko, zdają sobie sprawę, że Polacy będą twardym przeciwnikiem i że wniosą do gry wiele bojowości oraz ambicji.

Niezależnie od wyniku tego spotkania i my jesteśmy pewni, że piłkarze nasi nie sprawią nam dziś wstydu w Budapeszcie i zagrają z taką samą ambicją i wolą zwycięstwa jak zagrali ich koleżki w Chorzowie. A jaki będzie wynik? Zobaczymy...

„Pierwszy krok motorowy”

Dzisiaj na boisku „Spójnia” w Helenowie zorganizowane będą ciekawe zawody motocyklowe p. n. „Pierwszy Krok Motorowy”. Zawody te mają wykazać umiejscowienie dokładnej jazdy i orientacji zawodników w terenie. Wszyscy motocykliści, którzy ukończą zawody w przepisowym czasie i wykażą wypracowaną sprawność jazdy, będą mieli zaliczoną konkurencję motorową na odznakę SPO.

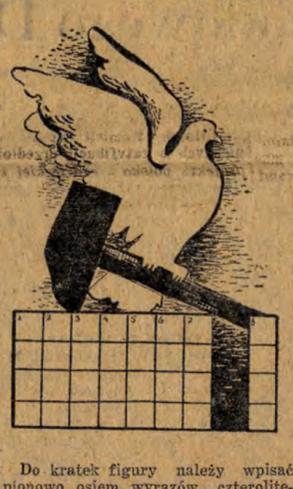
Start odbędzie się o godz. 9 z boiska w Helenowie przy ul. Północnej. Wstęp na trybuny bezpłatny.

Owacyjne powitanie Chycheły w Gdańsku

GDĄŃSK (PAP). — 25 bm. przybył do Gdańska mistrz Europy w wadze półśredniej, Zygmunt Chycheła.

Licznie zebrani na dworcu sportowy i działacze sportowi Wybrzeża zgłoszili doskonałemu pięciaczłowiekowi serdeczne powitanie.

Rozrywki umysłowe (13) ELIMINATKA

rowych według podanych określeń, a następnie z siedmiu kolejnych słów trzeba wykreślić litery wchodzące w skład osmiu wyrazu.

Określenie wyrazów:

- 1) Rozcinka, przecina, 2) Nazwisko kompozytora o światowej sławie, 3) Dowcip, 4) Rzeka przepływająca przez Rzym, 5) Zboże siane na wiosnę, 6) Przystanek okrętów, 7) Fason, kształt nadany ubraniu przez krawca, 8) Członek rodziny z linii meskiej.

Rozwiązanie szarady (zadanie nr 10) „WALKA O POKÓJ”

Nagrody książkowe za prawidłowe rozwiązanie szarady wylosowały następujące osoby:

- 1) Ob. Janowski Ignacy, Łódź — ul. Piotrkowska 25, m. 47.
- 2) Ob. Stefańczyk Józef, Pabianice — ul. Gwardii Ludowej 19.
- 3) Ob. Buraczynski Wiktor, Łódź — ul. Skalna 12.
- 4) Ob. Pilecki Aleksander, Łódź — ul. Gen. Świerczewskiego 48, m. 18.
- 5) Ob. Bugajski Władysław, Łódź — ul. Piotrkowska 69.

W piątym dniu strajku, 6 maja, kiedy stanęła reszta fabryk i kiedy nawet kamieniarze porzucili pracę na ulicach Łodzi, u Poznanskiego wciąż jeszcze „robiono”. Robotnicy z różnych części miasta, a głównie z „Wólki”, w porze przedpołudniowej zbliżali się grupami do murów fabryki.

— Chodźcie, bracia! Chodźcie, siostry! — wołali na próżno. Mury milczały. Fabryka, na którą spadły pierwsze represje, pamiętała jeszcze okrutne rozprawy żandarmów, więc pozostała głucha na wezwania.

W porze obiadowej w bramie ożywiło się! Jedni robotnicy wychodzili, inni dzieci, albo kobiety przynoszący obiady. Strajkujący zmieszali się z nimi, agitowali!

— Nie wstyd wam? Posyłacie swoich mężów do pracy, gdy cała Łódź strajkuje — mówili kobietom. — Hańba na was! — rzucali tkaczom i prządkom, którzy udawali, że nie słyszą. — Hańbicie całą naszą klasę robotniczą...

W tym momencie na ulicy ukazali się kozacy. Nieoczekiwanie, bez ostrzeżenia zaatakowali robotników chłoszcząc ich nahajkami. Ludzie w panice rzucili się do ucieczki. Jedni ukryli się w bramie fabrycznej, reszta uchodziła przez teren kościelny, skąd furtką przedostawała się na Konstanytynowska. Operując nahajkami koźmi zamierze spędzili w małą oszklonią strażem grupę kilku kobiet i dzieci i pognali je przed sobą. Na polu walki pozostały powywracane naczynia w kałużach rozlanej zupy i pogubione kaszkiety robotników. Na podwórzu zawrązła:

— Dzieci, kobiety uprowadzają!... Cóż to, na obiad nam iść nie wolno!?

Błądy robotnik pokazywał płaszcz rozdarty na plecach nahajka.

— Dobrze nam tak. — mówił Stasiak do towarzyszy w ślusarni. — Całe miasto sianę do walki. A my co? Chcicie aby nas nazwano łamiętrajkami! A w nagrodę za wierną służbę dla fabrykanta będziemy dozwolani... nie od krzaków...

Grupa ślusarzy skierowała się w stronę portierni, agitując po drodze inne wydziały:

— Do domu! Dość już narobiliśmy się na naszych panów-fabrykantów... Bracia, siostry! Przyłączajcie się do nas...

LEON GOMOLICKI STRAJK

Kiedy Bielow i gubernator podjechali pod bramę fabryczną, na ulicę właśnie wyległ tłum robotników.

— Co to? — zapytał Bielow witaającego ich dyrektora.

— To przerwa obiadowa — wykrztusił zakłopotany dyrektor.

Polakowski szedł w stronę Starego Miasta. Jego kolega i współlokator, Kostek Roweński, odprowadzał go. Pytał:

— No i co będzie dalej?

— Co cię obchodzi, co będzie dalej — mówił Polakowski — Jest strajk i to ci powinno wystarczyć. O to przecież chodziło.

Redaguje Kolegium. Redaktor naczelny przyjmuje codziennie w godz. 12-14, sekretarz odpowiedzialny — w godz. 10-12. Telefony: redaktor naczelny — 216-14, zastępca redaktora nacz. — 218-23, sekretarz odpowiedzialny — 219-05. Dział kulturalny — 218-19. Dział korespondentów, listów czytelników i interesantów — 218-22. Dział wydań prowincjonalnych — 223-22. Dział miejski i sportowy — 254-21, wewn. 8 i 11. Dział ekonomiczny — 218-11. Dział polityczny — 254-21, wewn. 8 i 11. Dział ogólny — Łódź, Piotrkowska 104a, tel. 111-20 i 114-75. Wydawca R.S.W. „Prasa”. Adres redakcji: Łódź, Piotrkowska 10, III D. Drukarnia Zakł. Graf. R.S.W. „Prasa”, Łódź, ul. Żwirki 13, tel. 298-42. Prenumerata miesięczna, wyceniona zł 3,- przyjmuje wszystkie Urzędy i Agencje Pocztowe oraz listonosze miejski i wiejski. Prenumerata w kolportażu zakładowym — miesięcznie zł 1,50 — przyjmuje PPE „RUCH”. D-2-10000